

Justitiedepartementet

Yttrande över promemorian Genomförande av terrorismdirektivets brottsofferbestämmelser, Ds 2018:22

Sammanfattning

Stockholms läns landsting ser positivt på förslaget beskrivning av åtgärder för att möta specifika behov hos offer för terrorism, men ser behov av bland annat vissa förtydliganden.

Avsnitt 6.2 Kostnadsfritt psykologiskt stöd

Stockholms läns landsting ser positivt på förslaget att införa kostnadsfritt psykologiskt stöd för offer för terrorism. Det finns dock en risk att andra drabbade som kan vara i behov av stöd efter annan allvarlig händelse upplever lika stort behov.

Avsnitt 6.3 Information till offer för terrorism

Stockholms läns landsting ser positivt på förslaget att utveckla informationen till drabbade. Informationen bör även inkludera ett regionalt perspektiv för att effektivt kunna användas vid en inträffad händelse. Vidare bör nationella tjänster såsom 1177 involveras i utveckling av informationsmaterialet.

Barn och ungdomsperspektivet kunde vara tydligare och även hur råd och information bör ges till barn, inklusive inom sociala medier.

Det är bra att vägledningsdokumentet från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap finns med för svenskar som drabbats utomlands.

Övriga synpunkter

Det är positivt att offer för terrorism ska få stöd och hjälp omedelbart och så länge som behovet föreligger. Det innebär att vissa kommer att behöva stöd/behandling under lång tid och att alla aktörer behöver rustas för det. På flera olika ställen står att stöd och hjälp ska ges så länge som det behövs.

Erfarenheter visar på utvecklingsmöjligheter i landstinget vid övergång från den mer akuta delen genom psykologisk psykiatrisk krisledning (PKL) till det mer långsiktiga stödet.

Det är viktigt att terminologin ensas mellan de olika aktörerna, exempelvis de olika benämningarna för psykologiskt stöd. Nu finns flera olika benämningar som i sig är olika saker: Emotionellt stöd, psykosocialt stöd, krisstöd, psykologiska stödåtgärdertraumastöd, traumarådgivning, professionell krisbearbetning, traumabehandling, psykoterapeutisk behandling.

I Stockholms läns landsting har "Handlingsplan för krisstöd i länet" utarbetats. Den innehåller en gemensam syn på krisstöd samt hur aktörerna i länet ska kunna samverka i Stockholms län. Arbetet fortsätter i temaområde Krisstöd i Samverkan Stockholmsregionen. Syftet är att utveckla och förbättra krisstödet i länet och kanske tjäna som modell för övriga Sverige.

Hur socialtjänstens stöd skiljer sig från hälso- och sjukvårdens psykologiska stöd behöver förtydligas.

Sekretessfrågan vid terrorhändelse behöver utredas så att det blir enklare att exempelvis sammanföra familjemedlemmar med varandra samt att i samarbetet mellan olika aktörer överföra någon från en aktör till en annan.

Det saknas en ordentlig beskrivning av hur en riskbedömning går till i mötet med en krisdrabbad. Detta är väldigt viktigt efter en terrorhändelse för att förstå vilken typ av stöd och eller behandling som ska ges samt prognosen för återhämtning.

Det är bra att det lyfts fram att samordning, gemensamma förberedelser mellan kommun och landsting med flera aktörer behöver förbättras såväl som en utökning personellt då en lång insats kräver fler personer vid en lång insats för att säkerställa uthållighet.

Sid 43 – Definitionen av offer för terrorism vad gäller familjemedlemmar omfattar endast familjemedlemmar till en person som avlidit. Landstingets tolkning av texten är att familjemedlemmar till överlevande offer i stället omfattas av brottsofferdirektivet. Även familjemedlemmar till överlevande kan ha stort behov av krisstöd och för att förhindra utveckling av posttraumatisk stress syndrom (PTSD) efter en terrorhändelse.

Sid. 70 – ”I begreppet hälso- och sjukvård ingår psykologisk och psykiatrisk vård...” – Lägg till potentiell traumatisk händelse för att fånga upp de drabbade som är i risk för att utveckla psykisk och eller fysisk ohälsa.

Sid. 152 – stycket ”Krisstödet och dess olika faser” – Det är viktigt att inte utesluta riskbedömningen i den akuta fasen så att fler kan få hjälp med sin återhämtning och/eller vidare terapi.

Sid 155 – Texten refererar till MBS:s utvärdering av händelsen 7 april. Referatet är på övergripande nivå, varför tolkning av händelsen blir svårare. Etablering av krisstödscentrum genomfördes vilket har gett bra erfarenheter för utveckling av verksamheten i riktning mot de stödcentrum som beskrivs från andra länder och även hur det skulle kunna ske i en svensk motsvarighet. Vi ser positivt på att 1177 Vårdgudens roll inkluderas i beredskapsplaner.

Detta är ett tjänstemannayttrande eftersom ärendet av tidsskäl inte har kunnat beredas av något politiskt organ.

Malin Frenning
Landstingsdirektör